

Det er jo ogsaa muligt, at det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) vil lide en Skuffelse, naar han her saa dristigt fremsætter den Anskuelse, at indenfor Hæren ere de 90 pCt. og indenfor Marinen de 75 pCt. Tilhængere af Københavns Befæstning og af en bestemt Opfattelse af vort Forsvarsvæsen. Det er nemlig meget muligt, at det ærede Medlem her tager fejl. Jeg kender Officerer, der ere Modstandere af en Forsvarsordning, som hviler paa Københavns Befæstning. Hvor mange Modstandere, der indenfor Officerskorpset er af Københavns Befæstning, er det meget vanskeligt at vide, thi de Officerer, som ere Modstandere af Københavns Befæstning, have bestandig levet under meget trykkede Kaar. Det har jo i overmaade mange Aar været saadan, at den Mand, der beklædte Krigsministerembedet her i Landet, var en Tilhænger af Københavns Befæstning. Det var General Bahnson, der var Krigsminister i mange Aar, det vare de Højremministre, som kom senere, og det var ogsaa General Madsen. Under de Forhold var det selvfølgelig meget vanskeligt for Officerer, der vare Modstandere af Københavns Befæstning, at give deres Mening til Kende, og det er ikke blevet lettere — saa vidt jeg har kunnet skønne — under den nuværende Krigsministers Regimenter. Men naar man ser paa de enkelte Ting, man ved, faar man ikke det Indtryk, at Enigheden er saa ganske overordentlig stor indenfor de danske Officerers Kreds. Da vi sidst havde baade en Krigs- og en Marineminister, General Madsen og Admiral Jøhnke, vare disse to Mennesker saa uenige, at jeg tror, man vanskeligt kunde finde to Mennesker, der vare mere uenige. Nu faar man jo ikke meget at vide om, hvad der foregaar i Forsvarskommissionen, bl. a. vel af den Grund, at der ikke er foregaaet ret meget endnu. Men saa meget er der dog sivet ud, at to Mennesker mere uenige end Admiral Wandel og General Kühnel skal man ogsaa lede længe om. Altsaa, naar man ser, at der er en saa skarp, bitter Uenighed mellem de højeste Spidser i vor Officersverden, kan man med nogen Ret slutte, at der ogsaa nedefter i vore Officerskredse er en Deling, og hvorledes den falder, er ikke godt at vide. — Det er muligt, at det ærede Medlem fra Frederiksberg, hvis Officererne havde fuld Ytringsfrihed, vilde lide en Skuffelse. Men jeg haaber, at det ærede Medlem vil være enig med mig i, at Ytringsfriheden bør vi holde paa baade for dem, der have den

ene, og for dem, der have den anden Anskuelse.

At man vil forbyde Officerer just nu at udtale sig, forekommer mig højst mærkværdigt. Vi staa vel snart overfor en ny Ordning af vort Militærvæsen. Det synes mig derfor at være paa høje Tid, at Officererne komme til at udtale deres Anskuelser, hvis de skulle være retledende for Befolkningen. Naar først Forsvarskommissionen har afgivet sin Betænkning, og Sagen saa maaske hurtigt skal afgøres af Rigsdagen, saa er det bagefter, og bagefter er nu bagefter, og at give Officererne Lov til at udtale sig, naar hele Sagen er afgjort, synes dog at være noget urimeligt. Jeg finder derfor ikke alene det nedlagte Forbud grundlovstridigt — hvad det utvivlsomt er —, men jeg skønner ikke rettere, end at det ogsaa er urimeligt i den Henseende, at det er urimeligt at udstede dette Forbud overfor Marineofficererne eller hver enkelt Marineofficer for sig, men derimod ikke overfor Landofficerer, og urimeligt at begrænse det saaledes, at det skal ophøre, naar Forsvarskommissionens Betænkning er afgiven.

Forsvarsministeren (*J. C. Christensen*): Det sidste synes mig ikke at være saa urimeligt, at Forbudet begrænses, til Forsvarskommissionen er færdig. Det var nemlig Forudsætningen, da vi nedsatte Forsvarskommissionen, at nu skulde disse Sager til særlig Overvejelse i denne Kommission, og de Officerer, som bleve satte ind i Kommissionen, sidde der jo for at have Lejlighed til at udtale sig i Kommissionen. Men udenfor Kommissionen have de ikke Lejlighed til at udtale sig, og Ministeren ikke heller. Vi maa jo rette os efter de Afgørelser, der blive truffene fra Lovgivningsmagtens Side. Derfor synes jeg, det er meget rimeligt, at de øvrige Officerer ogsaa vente med at udtale sig, indtil Forsvarskommissionens Betænkning foreligger, og derfor vil Forbudet blive opretholdt saa længe. Det er rimeligt og selvfølgelig, at dette Forbud gælder ikke Rigsdagsmænd, som ere militære. Som Rigsdagsmænd have de jo en særegen Ret til at udtale sig, og det kunde ikke falde mig ind at drage dem ind under denne Sag.

Zahle: Maa jeg spørge den højtærede Minister, hvem der forbyder den højtærede Minister at udtale sig om vort Forsvarsvæsen?